

בס"ד  
פר' לך לך  
גיליון רי"ח  
שנה ה'  
מרחשוון תשפ"ד

# בדרו אמונה

במשנת מרן רשכבה"ג הדרך אמונה זללה"ה



**על בן אמצת לך – אחר פטירת המחנך הרב סנדר פרייזלר ז"ל, אהובו כבנו של רביה"ק.**

**טור קינה ונהי מהמשיב הגאון רבי שמעון ויסברג שליט"א מרבני המכון דרך אמונה.**



היה מגיע במסירות להתפלל עם רבינו זצ"ל כותיקין, למרות שהיה ניכר העייפות הרבה שהיה לו והקושי לבא ממרחק גם בשבתות עם גשמי ברכה מרובים, ופעם דברנו על הקושי שבדבר.

ואמרתי לו ששמעתי מאמו"ר זצ"ל בשם ג"א, שבתחילה לא היה רגיל להתפלל כותיקין וסבר שזה כמעט ע"מ שתעלי לרקיע לקום כ"כ מוקדם, כי היה מלבן השמועה עד שעות מאוחרות, אבל בשנים מאוחרות אמר שהכל ענין של סדר עדיפויות ומי שמבין המעלה של תפילת ותיקין דואג לישון בשעות מוקדמות ולקום מוקדם.

והגיב על זה, **אדרבה, ההוכחה על עבדות זה לבא להתפלל כשקשה ולא נח, זה עיקר מעלת ותיקין**, שאמנם אין כאן סדר קבוע ומשתנים הזמנים, אבל עבד נאמן מראה שאינו עושה רק מה שנח לו, רק תמיד משועבד לאדונו.

דבר זה ראו אצלו כל השנים, שלא עשה מה שנח לו, רק מה שמוטל עליו לעשות, זכורני מה שראינו תמיד בישיבה בפוניבז', איך שהיה עמל בתורה בסדרים קבועים ללא פשרות, וכשזכה ואמר רבנו לבנו חביבו הגאון רבי יצחק שאול שליט"א שילמד עמו ש"ס, ויענה על שאלותיו, **היה בא כמו חייל כל יום ומתייצב בשעה הקבועה ע"י החברותא, ללא הבדל בין ימים שמרגיש טוב או לא.**

ימי שלום או הפצצות, ויושב ולומד בקול גדול ונעים, ללא שום הפסקות ודיבורים אחרים, וכל עצמותי תאמרנה באש התורה, שנים ע"ג שנים, וכותלי ביהמ"ד יוכיחו, והרבה כבוד נהג בחברותא, ממש כרבו מובהק, ואף היה הראשון שנתן לו כיבוד סנדקאות לבנו [אחרי שכבר נתן לרבינו זצ"ל], **וזכורני כמה רבינו זצ"ל היה לו מזה קורת רוח, והתרגש אז בברית, ושמח עמו במיוחד.**

היה חכם ללמוד מכל אדם, ובפרט מרבנותינו עיני העדה, וזכה לשמש רבות אצל רבו המחנך הנודע הגאון הצדיק רבי משה טורק זצ"ל, וללמוד ממנו הנהגות ממרן החזו"א זצ"ל בעניני חינוך ושאר הגדולים, וכן ללמוד ממרן הגרא"מ שך זצ"ל, והיה מציית לכל מוצא פיו ללא פשרות, וכן אצל שאר הגדולים, ובפרט אצל רבו המובהק רבנו זיע"א.

כתוב בחז"ל (כתובות י"ז ב') 'מאן דתני ומתני לית ליה שיעורא', היינו שמי שזכה ללמוד וללמד אין שיעור לכבוד שיש לנהוג אחריו במותו.

מע"כ ידידנו היקר המחנך הר"ר סנדר ז"ל היה יתנא ומתניי במה שלמד והתחנך אצל רבותיו ובפרט אצל רבו המובהק שגדלו כאב מסור, רבינו זצ"ל, הן בתורה, הן בירא"ש, הן באמונה תמימה, הן בהנחלת אמונת חכמים, הן בחסד, הן במידות טובות, הן בתיעוב השקר, הן בטוב עין, הן בענות חן, הן במסירות לתלמידים, ועוד רשימה ארוכה של מילי מעלייתא שזכה להיות מורה דרך.

זכה להעמיד מאות תלמידים בני תורה, ללמדם לחנכם לחכמם ולהעמידם בקרן אורה, וזכה להשאיר ברכה אחריו במערכת 'קול הלשון', יותר מאחת עשרה אלף שיעורים! שעמל עליהם כידוע לכל, בשפה ברורה ונעימה, בהנחלת תורה ויראה מידות טובות ואמונה בעוז וגאון.

מבואר בגמ' מו"ק (כ"ה א') דכל אדם מישראל שמת קורעין עליו כס"ת שנשרף, וכאן אנו עומדים אחר סילוק של מופלא בערכין, ס"ת מהודר ומופלא שנכתב והוגה בקדש פנימה ע"י רבנו הגדול מרן בעל הדרך אמונה זצ"ל, שזכה שקרבו בבי' ידיו.

**וקויים בו ועל בן אמצת לך**, שהיה כבן חביב עד לאחת לרבינו הגדול זצ"ל, והרבנית ע"ה, עד כדי כך, שאמר הרב **שמתפלל עליו כל יום!** כמו שמתפלל על בניו, והרבנית ע"ה הדליקה נר נוסף בליל שבת על בן יקיר הזה, וכן נהג רבינו זצ"ל כשהדליק נרות אחר פטירתה.

רבינו זצ"ל דאג לו כבן לחנכו לחכמו, להשיב לו על שאלות קטנות כגדולות, זכה שנים רבות לשבת אצל רבינו זצ"ל, בחיבה יתירה בעת שהיה אוכל ולפשוט בסבלות כל ספיקותיו, וכן היה מיסב עם רבינו בסעודות שבת וחג ועומד ומשמש, וכן היה מסייע בהכנת שבת ולסדר האור של שבת.

והיה מביא שנים רבים שאלות אחבי"י מרחוק ומקרוב אל הקדש ומביא תשובות רבינו זצ"ל, במדויק ללא כחל ושרק רק כפי האמת בדע"ת צרופה.

ואף שבאופן כללי היה מחודד ושנון, כשהיה מדובר בדעות היה מבטל עצמו לגמרי ללא דרישות וחקירות, רק כזה ראה וקדש, וכמו שאמר בנו שליט"א בהספד: אבא חינוך אותנו לקבל ללא שאלות מה שההורים אומרים או הרבנים, ללא ויכוחים ושאלות.

היה נחבא אל הכלים, וכמעט ולא ראו אותו עם רבינו זצ"ל כשהיה רבינו זצ"ל יושב בכבודו של עולם באסיפות גדולי הדור או בשמחות, [רק בכינוס הגדול של דגל התורה שעוד לא היו לרב מסייעים], ואדרבה היה אומר: אני בא אצל רבינו זצ"ל רק כשהוא צריך אותי, ולא כשאני צריך אותו! וידע לבא בזמנים הנוחים בערבי שבת ויו"ט, ובשבת ויו"ט, ובזמנים שיכל היה מגיע בעת שהיה הרב אוכל, וכשהיה צריך לסייע לרב במכתבים ושאר ענינים.

**רבינו זצוק"ל העיד עליו כשהיה חתן, שהוא צייתן ומציית לדעות ששומע, ונאמן בכל מה שאומר, ומתבטל באמונת חכמים תמימה, חזי מאן גברא רבה דקא מסהיד עליה, הפך בה והפך בה דכולה בה.**

ואספר דבר שהי אצלי. רגיל הייתי בילדותי לחיבה יתירה מהרב, ומידי פעם אחרי התפילה היה אומר לי היום התפללת יפה וכיו"ב, ולכן כשפעם אחת קרא לי לחדרו וגער בי שלא כדרכו על שאיחרתי לתפילה והביא הגמי' על הנכנס באחרונה כו'.

כשראה ר' סנדר שאני ממש נפגעת, ובעין טובה שלו ניגש אלי אחי"כ עם הרבנית ע"ה, ואמר לי אתה יודע ממתני הרגשתי שאני כבר כבן אצל הרב, תשאל את הרבנית ע"ה, וסיפר שבתחילה הרב קירב אותו כילד יתום עד שבני הרב ממש קנאו בו לרוב חיבתו.

אבל פעם אחת התחיל הרב לגעור בו בחזקה וחשב להפגע, ואז אמרה לו הרבנית ע"ה, **תדע לך עכשיו הרב התחיל לנהוג בך כבן ממש!, כי על זרים הרב לא גוער, ורק לרוב חיבתך גוער בך לחנך אותך כבן.**

היה יודע לעקוב אחר הליכות רבינו זצוק"ל, ולראות בחכמה יתירה מה שאחרים לא רואים, ופעם אמר לי בא תשים לב לדבר מבהיל, הרי רבינו זצוק"ל כל התורה פרוסה לפניו כשמלה כנודע.

אבל ראה זה פלא, אנשים באים ושואלים היכן כתוב גמי' פלונית ומדרש אלמוני, ורבינו זיע"א במקום לענות מיד, כפי שבאמת יודע, תשים לב שמה שלא מוכרח לא אומר, כגון שנשאל על חז"ל שזה גמרא מפורשת, ובמקום לענות מיד המקום המדויק, משיב "כן, זה בבלי", ואם דוחקים בו יותר, היכן מופיע בבבלי, אומר זה גמרא במנחות, ואם יותר דוחקים אומר בפרק פלוני, ושוב דוחקים עד שאומר אולי בדף פלוני.

וכל זה לא להבליט הידיעות שלו, ובאמת כשהתבוננתי ראיתי עולם מלא של ענוה, וכה"ג ראה דברים רבים שאחרים לא ראו בהנהגה ובדעות, וידע לדלות מים עמוקים מבאר החיים בדעות ותבונה.

שנים רבות זכיתי להיות שכן עמו לספסל ולראות תפילות מלאות יקוד אש ואמונה, דמעות ובקשות על הכלל והפרט, ואיך ניצל חייל נאמן ללא פשרות בכל המצבים, **היה אומר לי: אצלי בתפילה אין לפני כלום רק אני והסידור והריבוש"ע.**

היה דואג להתפלל בד' אמות של הרב שכידוע הרב הביא מהחתי"ס (בגליון השו"ע או"ח סי' ק"ב) כמה גדול מעלתו, וכשבנו לרב בשנים האחרונות (בביהמ"ד למטה) עמוד לתמוך בו בשמו"ע חשש שנעשה כאן מחיצה.. והרב הרגיע אותו שאין זה מפסיק.. היה לנו דין תורה אצל הרב מי ישב יותר קרוב, והרב הכריע שמי שיוותר יזכה לבנים צדיקים אכז"ר.

מלבד מה שזיכה הרבים באלפי הקלטות בשמועות מרבינו זצ"ל ושאר גדולי ארץ, היה גם דואג להקליט בקול הלשון שיעורי רבינו זצ"ל ותפילותיו ביא"צ מרן החזו"א זצ"ל ומרן הקה"י זצ"ל, **וכן כסדר היה משמיע שיעורים בקו דרך אמונה ומביא מה ששאל מרבינו זצ"ל, ומה שלמד מדרכיו, וכן הביא בתורה שבכתב בגליונות בדרכו אמונה.**

ובפרט הפליא לעשות בעשרות הספדים ומאמרים אחר פטירת רבינו זצ"ל, [כמו כן היה דואג לאחרים שיהיה להם שיעורים בקול הלשון וכשהיה הספדים על אאמו"ר זצ"ל בלדרמן דאג להשאיר הקלטות בקול הלשון, והכל בצנעה ללא שידעו מכל זה].

זכה בג"ן שנותיו, לבא לגן עדן באוצרות מלאים שהכין בחכמתו, שביליך במים רבים ועקבותיך לא נודעו, (תהלים ע"ז כ), הרבה למדת אותנו דעות והנהגה, מה להוכיח ואיך להוכיח, איך להתמסר ללימוד ואיך להתפלל, כמה חסדים עשית ללא גבול ליחד ולרבים, כמה התמסרת להיטיב כפי שראית בבית הגדול.

אמנם היית תמיד מסתיר הנהגותיך, ונוהג בענוה, אבל כעת והלך לפניך צדק, הזכויות הרבים בהעמדת תלמידים ועשיית חסד, והמעשים טובים, בניך היקרים שהם מעשי ידיו של אדם (שבת ל"ב ב' כתובות ע"ב א'), שניכר בהם חינוכך הטהור והיוקד.

מה כאן עומד ומשמש אף שם עומד ומשמש (סוטה י"ג ב'), תביא לפני רבינו הגדול זיע"א צרות הרבים, וכמו שהיית מביא כאן בעוה"ז, ותעמדו לפני כסא הכבוד להמליץ יושר על כל חבורתא קדישא שהיית להם חבר נאמן, ועל כל תלמידיך הרבים, משפחתך היקרה, וכל כלל ישראל, ונוכה בקרוב לתחיה"מ, והלך לפניך צדק וכבוד ה' יאספק.

## לא מרפים מהתפילות והחיוזקים בתורה וקבלות טובות.

### לרפואת רבינו הגדול מרן ראש הישיבה רבי ברוך מרדכי בן הינדא מלכה אורחי שליט"א.

- לזכות ורפואת אחינו הפצועים והשבויים, ולע"נ היהודים הי"ד שנרצחו ע"י אותם ארורים בני ישמעאל ימ"ש.
- נישא תפילה לאבינו שבשמיים עננו ה' עננו, עשה בעבור דם עבדך הנשפך כמים ע"י אויבי עמך, ונזעק בבכי אנא ה' הושיעה נא.
- לע"נ המחנך הרב ר' אלכסנדר סנדר ב"ר אברהם יעקב פרייזלר זצ"ל אהבו כבנו של רביה"ק זצוק"ל ומרבני המערכת.

ברכת מזל טוב לתלמיד רבינו, הגאון רבי אריה עמר מרבני המכון לרגל אירוסיו בנו הבה"ח אלעזר מנחם מן מבחירי ישיבת תורה בתפארתה